

Семінар
“Морально-правове
виховання
дошкільників”

Проблемні питання:

- Ознайомлення із законодавством, що захищає права дитини.
- Дошкільнята та їх права.
- Міні-тренінг “Які умови необхідні для захисту прав дитини”.
- Презентація дидактичних ігор, посібників з формування у дітей правових знань.

“Педагог – це не лише живе сховище знань, а один із скульпторів, які творять людину майбутнього”.

В. Сухомлинський

Головне правило педагога:

перш ніж навчати інших, навчися сам.

Основні міжнародні документи щодо прав дітей

- Декларація прав дитини – 1959 р.
- Конвенція ООН про права дитини – 1989 р.
- Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей – 1990 р.

Законодавче забезпечення прав дітей в Україні

- Конвенція ООН про права дитини – 1991 р.
- Державна програма “Освіта”. Україна XXI ст. – 1993 р.
- Конституція України.
- Національна програма “Діти України” – 1996 р.
- Закон України “Про освіту” – 1996 р.
- Закон України “Про дошкільну освіту” – 2001 р.
- Закон України “Про охорону дитинства” – 2001

Права дитини за Конвенцією ООН:

- я-індивідуальність (ст. 7, 8, 16);
- право на життя – головне право дитини (ст. 6);
- право виховуватися у сім'ї (ст. 7-9);
- право на свободу думки, совісті, релігії (ст. 12-14);
- відповідальність батьків за виховання дитини (18);
- права дитини-сироти (ст. 9, 11, 20, 21);
- право дитини на харчування (ст. 24-27);
- право на отримання освіти (ст. 28-29);
- право на соціальне забезпечення і належний рівень життя (ст. 26-27);
- право на захист від економічної експлуатації (32);
- право дитини на захист від негуманного поводження з нею (ст. 35-39);
- право на відпочинок і дозвілля (ст. 31).

Захист прав дитини в ДНЗ

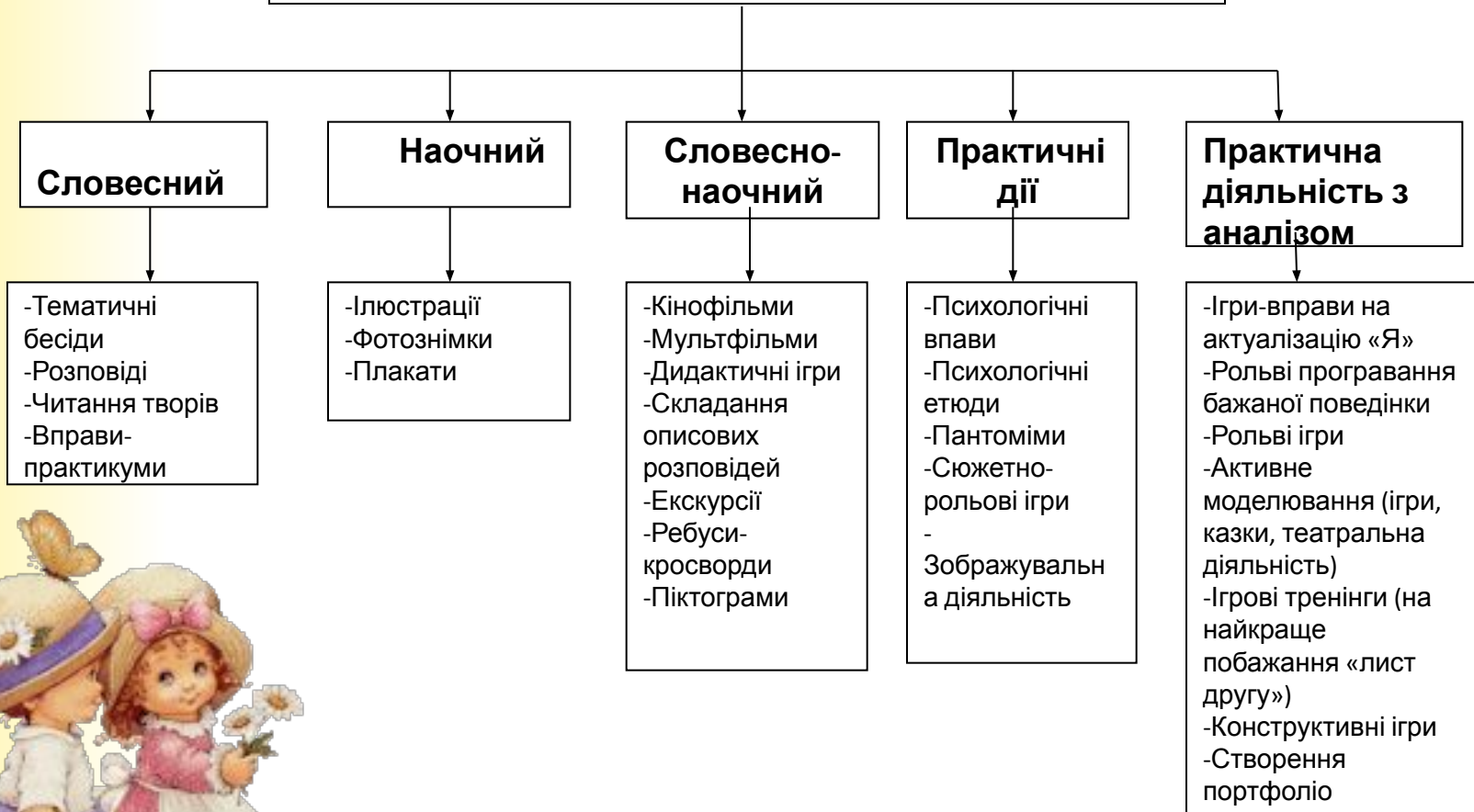
- ◉ Створення умов для безпечного перебування дітей удошкільному закладі.
- ◉ Особистісно орієнтована модель виховання.
- ◉ Організація якісного навчально-виховного процесу.
- ◉ Контроль за харчуванням дітей.
- ◉ Надання дітям якісної медичної допомоги, контроль за здоров'ям дітей та його збереження.
- ◉ Багатогранна робота з батьками.

Принципи правового виховання

- Зв'язок правового виховання з практичними життєвими ситуаціями.
- Відповідність змісту інформації віковому рівню життєвого досвіду, світогляду, особливостям психічних процесів.
- Поєднання колективного та індивідуального підходів.
- Єдність правового і морального виховання.
- Логічна послідовність правового виховання: від одержання знань про норми до засвоєння їх на практиці та до формування усвідомленої установки щодо необхідності дотримання їх кожною людиною.
- Пріоритет ігрових методів правового навчання та виховання з метою активізації інтересу до засвоєння норм проживання у суспільстві.

Форми і методи оптимальної співпраці вихователя та дитини

Основні напрямки роботи з правового виховання в ДНЗ

Знайомство дітей з їхніми правами доцільно здійснювати в двох напрямках:

- ▣ "Я і мої права",
- ▣ "Я і права інших людей".

Кожна дитина має право на життя

Кожна дитина має право на медичну допомогу

Кожна дитина має право на збереження сімейного зв'язку

- **Пізнавальні завдання - формувати у дошкільників:**
- розуміння цінності людської особистості, цінності життя і здоров'я людей;
- уявлення про нашу державу, її закони, права та обов'язки людей, правила і норми їхнього співжиття в соціумі;
- правову свідомість, уміння діяти відповідно до закону;
- повагу до таких цінностей, як свобода, рівність, справедливість;
- утверджувати гуманістичну мораль;
- адекватну самооцінку як регулятор її моральної поведінки, що становить основу таких почуттів, як обов'язок, відповідальність, сором, провина, совість;
- усвідомлення своєї залежності від представників старшого покоління;
- розуміння обов'язків щодо молодших, уважно й турботливо ставитися до них, опікувати їх, допомагати їм, виявляти правдивість, чесність у стосунках із молодшими, справедливість в оцінці їхньої поведінки;
- навички безпечної поведінки при агресивному поведженні однолітків або дорослих, уміння швидко звертатися по допомогу у критичній ситуації.

Пізнавальні

- Розвивальні завдання - розвивати у дітей:
- критичне, логічне мислення, вдумливість;
- вміння оцінювати ситуації морально-правового змісту;
- вміння запобігати виникненню конфліктів, долати їх;
- висловлювати та відстоювати свою точку зору;
- аналізувати власну позицію та враховувати думку інших;
- почуття відповідальності за свої дії;
- вміння співвідносити свої домагання з можливостями;
- орієнтуватися в своїх чеснотах і вадах;
- вміння захищати молодших від несправедливості, грубощів, зухвальства;
- відчуття захисту, підтримки, життєвої опори, які дають батьки, бережливо і вдячно цим користуватися.

Розвивальні

- Виховні завдання - виховувати у дошкільників:
- пошану до законів України;
- уміння дотримуватися правових обов'язків та користуватися своїми правами;
- почуття гордості за себе, за свою індивідуальність, гідність, впевненість у своїх можливостях;
- шанобливе ставлення до рідних, знайомих, відчувати межу припустимої поведінки;
- почуття приязні, щирості, жалю, відповідальності, безкорисливості, любові у взаєминах з іншими;
- почуття відповідальності за доручену справу, результат якої важливий для навколишніх;
- готовність радіти успіху ровесника, розділяти його засмучення, допомагати в разі необхідності;
- негативне ставлення до будь-яких форм насильства;
- бажання виконувати правила співжиття у сім'ї;
- розрізняти обов'язки і поважати права кожного члена сім'ї, сумлінно виконувати власні обов'язки.

Виховні

Права на гідне існування,
виживання, що включає право
на життя і здоров'я, житло, їжу,
ім'я, родину, турботу батьків,
громадянство.

Права на розвиток, освіту,
відпочинок і дозвілля.

Дітям доступні
такі чотири
групи прав

Права на захист від
приниження, насильства та
експлуатації, а також особливі
права дітей-інвалідів та сиріт.

Права на свободу слова, думки
та діяльності.

"Право на життя"

"Право на ім'я"

"Право на сім'ю"

"Право на житло"

"Право на медичну допомогу"

"Право на освіту"

"Право на харчування"

"Право на відпочинок"

"Право на власну думку"

"Право на захист від фізичного та психічного насильства"

Права не існують без обов'язків

Обов'язок – це те, що повинні робити діти, щоб бути корисним собі та навколишнім.

Дітям необхідно дати поняття про такі обов'язки:

- ◆ дотримуватися правил поведінки в дошкільному закладі, в родині, у громадських місцях;
- ◆ слухатися батьків, бити і шанувати всіх членів сім'ї;
- ◆ не ображати молодших і допомагати старшим;
- ◆ шанувати державні символи України;
- ◆ берегти й шанувати природу;
- ◆ старанно вчитися;
- ◆ дотримуватися правил безпеки життя;
- ◆ дбати про власне здоров'я, дотримуватися правил особистої гігієни;
- ◆ підтримувати порядок у своїй кімнаті.

Коли порушуються права дитини?

- ▶ Коли немає безпеки для її життя та здоров'я.
- ▶ Коли її потреби ігноруються.
- ▶ Коли спостерігаються випадки насильства або приниження щодо дитини.
- ▶ Коли завдається шкода здоров'ю дитини.
- ▶ Коли вона не може вільно висловлювати свої думки і почуття.
- ▶ Коли дитина стає свідком приниження гідності інших людей.
- ▶ Коли навіюють страх за допомогою жестів, поглядів, погроз, фізичного покарання.
- ▶ Коли дитину залякують, використовуючи при цьому суспільні установи (міліцію, лікарню, колонію).
- ▶ Коли дитині не надається право робити помилки.

Висновок

Ефективність морального виховання залежить від уміння педагога організувати змістовні життя і діяльність дітей, створити теплу, дружню атмосферу у групі. У такій обстановці і в процесі живого безпосереднього спілкування народжуються гуманні почуття, виникає позитивне ставлення до людей - дорослих і дітей. Через утвердження гуманістичної моралі формуються такі цінності, як свобода, рівність, спр

